RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 76.931/1/V
van 31 juli 2024

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels inzake de verkiezing van de vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings, de raad van arbeidsauditeurs en de raad van hoofdsecretarissen in het College van het openbaar ministerie bedoeld in artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 76.931/1/V
du 31 juillet 2024

sur

un projet d’arrêté royal ‘fixant les modalités de l’élection des représentants du conseil des procureurs du Roi, du conseil des auditeurs du travail et du conseil des secrétaires en chef au sein du Collège du ministère public visé à l’article 184 du Code judiciaire’

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Op 3 juli 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 19 augustus 2024[*], een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van de nadere regels inzake de verkiezing van de vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings, de raad van arbeidsauditeurs en de raad van hoofdsecretarissen in het College van het openbaar ministerie bedoeld in artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 25 juli 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Toon MOONEN, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Elly VAN DE VELDE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 juli 2024.

*

Le 3 juillet 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prolongé de plein droit jusqu'au 19 août 2024 [**], sur un projet d'arrêté royal 'fixant les modalités de l'élection des représentants du conseil des procureurs du Roi, du conseil des auditeurs du travail et du conseil des secrétaires en chef au sein du Collège du ministère public visé à l'article 184 du Code judiciaire'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 25 juillet 2024. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Toon MOONEN, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Ilse ANNÉ, greffier.

Le rapport a été présenté par Peter SCHOLLEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Elly VAN DE VELDE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 31 juillet 2024.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

[**] Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juin au 15 août.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

VOORAFGAANDE OPMERKING

1. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de ontbinding van de Wetgevende Kamers tot gevolg heeft dat de regering sedert die datum en totdat, na de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, een nieuwe regering is benoemd door de Koning, niet meer over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING EN RECHTSGROND

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe een nieuwe regeling uit te werken voor de verkiezingsprocedure van de verkozen leden van het College van het openbaar ministerie (hierna: College). Deze regeling komt in de plaats van deze opgenomen in het koninklijk besluit van 21 juli 2014 'tot vaststelling van de nadere regels inzake de verkiezing van de vertegenwoordigers van de Raad van procureurs des Konings en van de Raad van arbeidsauditeurs in het College van het openbaar ministerie bedoeld in artikel 184, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek', dat wordt opgeheven. In de nieuwe regeling wordt rekening gehouden met het feit dat sinds de wijziging van artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek bij wet van 26 december 2022[1] in het College ook twee leden van de raad van hoofdsecretarissen plaatsnemen. Het is de bedoeling de verkiezingen voortaan op elektronische wijze te laten verlopen.

3. De rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door het in de aanhef vermelde artikel 184, §§ 2, eerste lid, vierde zin, achtste lid, eerste zin, en 3, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek (Ger.W.).

VORMVEREISTEN

4. Het ontwerp verwijst in de aanhef naar een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit van onbepaalde datum. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het gevraagde maar nog niet verleende advies wijzigingen zou ondergaan,[2] moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

[1] Zie artikel 11 van de wet van 26 december 2022 'houdende diverse bepalingen inzake rechterlijke organisatie II'.

[2] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

5. Op grond van artikel 32, derde lid, 2°, van de wet van 22 mei 2003 'houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat' worden aan de voorafgaande akkoordbevinding van de minister van Begroting voorgelegd de ontwerpen van koninklijk besluit waarvoor rechtstreeks of onrechtstreeks de ontvangsten kunnen worden beïnvloed of nieuwe uitgaven kunnen ontstaan.

Onder "nieuwe uitgaven" worden verstaan uitgaven die veroorzaakt worden door de bepalingen van het ontwerpbesluit (en die dus zonder het ontwerpbesluit niet zouden gebeuren). Het feit of dit al dan niet binnen de bestaande kredieten wordt opgevangen is hierbij niet van belang. Het begrotingsakkoord dient dan ook alsnog te worden gevraagd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

6. In de artikelen 2, 7 en 13, § 2, derde lid, en in het opschrift van hoofdstuk 3 is sprake van de "raden". Artikel 1 bevat evenwel geen omschrijving van deze raden. Het verdient aanbeveling een definitie van deze raden in te voegen, waarbij vervolgens de definitie van mandaat van vertegenwoordiger, onder artikel 1, 2°, vereenvoudigd kan worden.

Artikel 2

7. In de Franse tekst van artikel 2 van het ontwerp dient te worden gesproken over "au sein" in plaats van "du sein".

Artikelen 3 tot 5

8.1. Artikel 3, § 2, vijfde lid, van het ontwerp bepaalt welke gegevens worden opgenomen in de respectieve lijsten van verkiesbare kandidaten.

Deze bepaling geeft aldus uitvoering aan artikel 184, § 3, tweede lid, Ger.W., dat de Koning machtigt om de gegevens te bepalen die in de lijst van kiezers en kandidaten worden opgenomen.

8.2. Anders dan het geval is in artikel 3 van het ontwerp voor de lijst van kandidaten, vermeldt artikel 4 van het ontwerp niet welke gegevens van de kiezers vermeld worden op de lijst van kiezers.

Desgevraagd gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

> "Aangezien de lijst van kiezers niet identiek is aan de lijst van kandidaten, lijkt het inderdaad aangewezen om ook bepaalde gegevens te vermelden op de lijst van de kiezers. Er wordt voorgesteld om artikel 4 aan te vullen met een lid luidende: *'De lijst van de kiezende leden vermeldt voor elke magistraat of hoofdsecretaris de naam, de voornaam, de geboortedatum, de hoedanigheid, de taalrol waartoe hij behoort'*."

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Aldus zou ook voor de lijst van de kiezers uitvoering worden gegeven aan de machtiging in artikel 184, § 3, tweede lid, Ger.W.

8.3. Uit artikel 5, eerste lid, van het ontwerp volgt dat op de dag waarop de lijsten van de kandidaten en de kiezers worden opgesteld, de voorzitter van het College aan ieder in functie zijnde lid van de raad van procureurs des Konings, van de raad van arbeidsauditeurs en van de raad van hoofdsecretarissen de lijsten bezorgt van de raad waartoe hij behoort.

Artikel 184, § 3, derde lid, Ger.W. bepaalt evenwel dat de lijsten en de daarin opgenomen gegevens uitsluitend kunnen worden geraadpleegd door het College en de steundienst bij het College. Door artikel 5 van het ontwerp worden deze lijsten bezorgd aan alle kiezers en dus ruimer verspreid dan strikt gezien voorgeschreven in artikel 184, § 3, derde lid, Ger.W.

De bepaling in artikel 184, § 3, derde lid, Ger. W. moet echter gelezen worden in samenhang met de voor een democratische rechtsstaat noodzakelijke openbaarheid van het bestuur en van de gerechtelijke organisatie, zoals dat onder meer in de artikelen 32, 148 en 149 van de Grondwet tot uiting komt. Op zijn minst kunnen de gegevens die in de bedoelde lijsten worden opgenomen maar die op grond van de relevante grondwettelijke en wettelijke regels en beginselen in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt, niet geacht worden te vallen onder de gegevens die uitsluitend zouden mogen worden geraadpleegd door het College en de steundienst bij het College.

Daarnaast moet de bepaling in artikel 184, § 3, derde lid, Ger.W. gelezen worden in het licht van de overige bepalingen van artikel 184 Ger.W. Meer bepaald voorziet artikel 184, § 2, eerste lid, Ger.W. erin dat de leden van de raad van procureurs, van de raad van arbeidsauditeurs en van de raad van hoofdsecretarissen hun vertegenwoordigers in het College van het openbaar ministerie verkiezen. Aangezien de wet zulk een verkiezing voorschrijft, spreekt het voor zich dat de kiezers de informatie over de kandidaten ontvangen die hen toelaat een weloverwogen keuze te maken, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen.

8.4. Gelet op het voorgaande roepen het ontworpen artikel 3, § 2, vijfde lid, van het ontwerp, en de voorgestelde aanvulling van artikel 4 van het ontwerp, *juncto* artikel 5 van het ontwerp geen bezwaren op.

Artikel 3

9. In het tweede en het derde lid van artikel 3, § 1, van het ontwerp wordt in de Nederlandse tekst gesproken over "voorzienbaar […] op grond van de toepasselijke wetgeving" en in de Franse tekst over "légalement prévisible".

Het verdient aanbeveling de taalversies op dit punt nauwer op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door de Franse tekst aan te passen naar "prévisible sur la base de la législation applicable", zoals door de gemachtigde voorgesteld.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

10. Artikel 3, § 2, vijfde lid, van het ontwerp bepaalt dat de lijst van kandidaten voor elke magistraat de einddatum van het lopende mandaat van korpschef evenals het al dan niet hernieuwbare karakter ervan, vermeldt.

Volgens artikel 3, § 1, eerste lid, eerste streepje, van het ontwerp bevat de lijst van verkiesbare leden van de raad van procureurs des Konings de leden van de raad zoals bedoeld in artikel 150*bis*, eerste lid, Ger.W. Van deze raad maakt ook een adjunct-procureur des Konings te Brussel deel uit. Volgens artikel 3, § 1, eerste lid, tweede streepje, van het ontwerp bevat de lijst van verkiesbare leden van de raad van arbeidsauditeurs de leden van de raad zoals bedoeld in artikel 152*bis*, eerste lid, Ger.W. Van deze raad maakt ook een adjunct-arbeidsauditeur te Brussel deel uit.

De adjunct-procureur des Konings en de adjunct-arbeidsauditeur te Brussel zijn geen titularis van een mandaat van korpschef in de zin van artikel 58*bis*, 2°, Ger.W., maar van een adjunct-mandaat in de zin van artikel 58*bis*, 3°, Ger.W. Gelet hierop is de vermelding in artikel 3, § 2, vijfde lid, van het ontwerp, niet volledig.

De gemachtigde stelt voor om de woorden "de einddatum van het lopende mandaat van korpschef of van hoofdsecretaris evenals het al dan niet hernieuwbare karakter ervan" te wijzigen in "de einddatum van hun lopende mandaat evenals het al dan niet hernieuwbare karakter ervan".

Door deze aanpassing worden inderdaad alle betrokken magistraten, inclusief de betrokken adjunct-procureur des Konings en de adjunct-arbeidsauditeur te Brussel alsook de hoofdsecretarissen vermeld, zodat ermee kan worden ingestemd.

Artikel 6

11. Volgens de Nederlandse tekst van artikel 6, eerste lid, van het ontwerp moeten de bezwaren op straffe van onontvankelijkheid per e-mail worden bezorgd binnen zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de verzendingsdatum van de lijst, die volgens artikel 5 van het ontwerp per e-mail met vraag om leesbevestiging zal worden verzonden. Volgens het vierde lid worden zij die een bezwaar hebben ingediend, van de beslissing daarover op de hoogte gebracht binnen zeven kalenderdagen vanaf de verzendingsdatum van het bezwaar.

Waar op basis van de vermelding "vanaf" de verzendingsdatum de indruk ontstaat dat de dag van verzending meegeteld wordt in de termijn, blijkt uit de Franse tekst van het ontwerp waarin gesproken wordt over "les sept jours calendriers qui suivent la date d'envoi", dat de termijn pas begint te lopen op de dag na de gebeurtenis die hem doet ingaan. Dit moet ook in de Nederlandse tekst tot uiting worden gebracht.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Aangezien de kennisgeving de bezwaar- dan wel beslissingstermijn doet ingaan, dient bovendien als datum van de gebeurtenis die de termijn doet ingaan, niet de datum van verzending gehanteerd te worden, maar deze waarop de geadresseerde de kennisgeving op zijn e-mailadres ontvangt wanneer die met zekerheid kan worden vastgesteld.[3] Voor een kennisgeving langs elektronische weg die niet toelaat het moment van aflevering van het bericht op het e-mailadres exact vast te stellen, kan er gewerkt worden op analoge wijze aan hetgeen waarin in (de toekomstige eerste paragraaf van) artikel 53*bis* Ger.W. voorzien is voor een kennisgeving bij gewone brief.[4-5]

Artikel 9

12. Artikel 9, vierde lid, van het ontwerp bepaalt dat de stemming geheim is.

Volgens artikel 8, tweede lid, van het ontwerp, bevat de kennisgeving van het elektronisch stembiljet aan de kiezers evenwel het e-mailadres waarnaar de stem dient verzonden te worden. Door in een stemming per e-mail te voorzien, is de stemming minstens ten aanzien van het stemopnemingsbureau niet geheim. Dit blijkt bovendien uit het feit dat in artikel 11, tweede lid, van het ontwerp bepaald wordt dat wanneer er getuigen aanwezig zijn bij de stemopneming, de afzenders van de uitgebrachte stemmen en de gegevens die tot hun identiteit kunnen leiden, vooraf door het stemopnemingsbureau worden geanonimiseerd.

Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom met een dergelijk stemsysteem gewerkt wordt als de stemming, overeenkomstig artikel 9, vierde lid, van het ontwerp geacht wordt geheim te zijn. De gemachtigde antwoordt als volgt:

> "Artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt geenszins dat de stemming principieel geheim dient te zijn. Niettemin wordt in het ontwerp voor een geheime stemming geopteerd in zoverre de verkiezing per mail te organiseren dit toelaat. Om die reden, bepaalt artikel 10, tweede lid, van het ontwerp dat enkel de leden van het stemopnemingsbureau kunnen toegang hebben tot het e-mailadres bedoeld in artikel 8, tweede lid, van het ontwerp en zij tot geheimhouding verplicht zijn. Het gebruik van het woord '*kunnen*' impliceert ook dat indien de stemming per mail het toelaat volledig geheim te gebeuren dit mogelijk is.
>
> Het mandaat van de huidige leden van de raad van procureurs des Konings en de raad van arbeidsauditeurs eindigt op 17 november 2024. De verkiezingsprocedure (in dit ontwerp gebracht naar minstens acht weken vóór het beëindigen van het mandaat van de huidige leden) dient tijdig aangevat te kunnen worden. Bovendien voerde de wet van 26 december 2022 een verplichte vertegenwoordiging van de raad van hoofdsecretarissen binnen het College in, dewelke eveneens tijdig dienen verkozen te worden. Dit is ook de reden waarom de datum van inwerkingtreding bepaald is op 1 september 2024. Het

[3] Vergelijk met artikel 53*bis*, § 2, Ger.W., zoals die paragraaf zal toegevoegd worden bij de inwerkingtreding van artikel 24 van de wet van 28 maart 2024 'houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis'.

[4] Vgl. adv.RvS 76.725/16 van 10 juli 2024 over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende de vaststelling van de verkiezingsprocedure van de leden van de Adviesraad van de magistratuur', opmerking 8.

[5] De stellers van het ontwerp dienen desgevallend na te gaan of het in artikel 8 van het ontwerp vooropgestelde tijdspad haalbaar blijft in het licht van de vereiste aanpassingen aan het startpunt van de termijnen in artikel 6 van het ontwerp.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

> tijdselement maakt het niet mogelijk om op dergelijke korte termijn nog een beroep te doen op een externe firma om een informaticasysteem voor de stemming te ontwikkelen en te operationaliseren zoals dat bij de Hoge Raad voor de Justitie het geval is. Zoals hierboven ook reeds werd aangehaald is, gelet op het beperkter aantal kiezers en kandidaten dan bij de Hoge Raad en de Adviesraad van de magistratuur, de verwerking van de resultaten beperkter zodat een minder uitgebreid systeem gerechtvaardigd lijkt."

De gemachtigde bevestigt aldus dat de stemming slechts geheim is in zoverre de per e-mail georganiseerde verkiezing dit toelaat.

Vermits de rechtsgrond biedende bepaling uit het Gerechtelijk Wetboek geen geheime stemming voorschrijft, staat het aan de stellers van het ontwerp om voor deze werkwijze te kiezen.

Het ontworpen besluit moet echter wel coherent zijn. Gelet op de door de gemachtigde toegelichte bedoeling van de stellers kan dit door het voorschrift over het geheim van de stemming uit het vierde lid van artikel 9 van het ontwerp af te stemmen op de wijze waarop de stemming daadwerkelijk zal worden georganiseerd.

Indien de stellers toch voor een daadwerkelijke geheime stemming zouden opteren, kan erop gewezen worden dat onder meer uit het voorbeeld van de regeling van de verkiezingen van de ledenmagistraten van de Hoge Raad voor de Justitie blijkt dat er elektronische stemsystemen bestaan die het mogelijk maken dat de stemming van de kiezer geheim blijft en waarbij het onmogelijk is om de volgorde van de stembiljetten en deze van de kiezers in de elektronische stembus opnieuw samen te stellen.[6]

13. Volgens artikel 9, eerste lid, van het ontwerp, brengt elke kiezer evenveel stemmen uit als er te verkiezen mandaten van vertegenwoordiger zijn binnen zijn raad ongeacht de taalrol waartoe de kiezer behoort.

Aan de gemachtigde werd gevraagd of de kiezers hierbij de taalalternaties bepaald in artikel 3, § 2, derde en vierde lid, van het ontwerp en artikel 184, § 2, tweede lid, laatste zin, Ger.W., dienen te respecteren, of dat zij vrij kunnen stemmen over de verschillende taalrollen heen (en dus bijvoorbeeld ook op drie Nederlandstalige of drie Franstalige leden van de raad van procureurs des Konings). De gemachtigde antwoordde als volgt:

> "De keuze is inderdaad vrij om te stemmen over de verschillende taalrollen heen. Temeer omdat de wet ook maar toelaat dat er slechts één vertegenwoordiger van de raad van arbeidsauditeurs wordt aangewezen. Artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek en dit ontwerp garanderen de taalpariteit van de vertegenwoordiging van de verschillende raden binnen het College zodat er geen gevaar is om over de taalrollen te stemmen."

Het is onduidelijk hoe deze werkwijze garandeert dat er voldoende Nederlandstalige en Franstalige vertegenwoordigers gekozen worden om te voldoen aan de in artikel 184 Ger.W. opgelegde eisen inzake de taalrol van de vertegenwoordigers.

[6] Zie artikel 19/6 van het koninklijk besluit van 15 februari 1999 'houdende de vaststelling van de verkiezingsprocedure voor de ledenmagistraten van de Hoge Raad voor de Justitie'.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Op zijn minst lijken de kiezers op het stembiljet duidelijk te moeten worden geïnformeerd over de verdeling van de mandaten over de taalrollen die voor de betrokken periode zal gelden, zodat zij zich er bijvoorbeeld van bewust zijn dat zij in feite een verloren stem uitbrengen, wanneer zij zouden stemmen voor een arbeidsauditeur die behoort tot de taalrol die niet aan de beurt is.

14. In de Nederlandse tekst van artikel 9, tweede lid, van het ontwerp moet het woord "binnen" telkens vervangen worden door het woord "van".

Artikel 13

15. Artikel 13, § 2, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat de lijst met opvolgers wordt bewaard door de steundienst en meegedeeld wordt aan de voorzitter van het College en de voorzitters van de drie raden.

Artikel 184, § 2, achtste lid, Ger.W. bepaalt evenwel dat de persoonsgegevens van de opvolgers door het College bewaard worden voor een termijn van drie jaar, zodat hieruit zou kunnen worden afgeleid dat de persoonsgegevens van de opvolgers enkel kunnen worden bewaard door het College.

Voor zover de in artikel 13, § 2, derde lid, van het ontwerp bedoelde lijst ten hoogste de gegevens bevat die overeenstemmen met de gegevens waarvan *sub* 8.1 en 8.2 sprake is, roept de bepaling om de *sub* 8.3 vermelde redenen geen bezwaar op.

16. Volgens artikel 13, § 1, tweede lid, van het ontwerp, is de hernieuwing van een mandaat enkel mogelijk op verzoek van de betrokken vertegenwoordiger en kan die enkel worden toegestaan op voorwaarde dat het vereiste taalevenwicht op grond van de taalalternatie wordt nageleefd en, zo blijkt uit het vervolg van het lid, op voorwaarde dat de betrokkene in de stemming gunstig gerangschikt werd.

De tweede zin van dat lid bevat een bepaling over wat er moet gebeuren in het geval er staking van stemmen is tussen twee gunstig gerangschikte procureurs des Konings van dezelfde taalrol die hun mandaat wensen te hernieuwen. Het is niet duidelijk wanneer deze zin een nuttig effect kan krijgen, vermits het sowieso niet zo zou mogen zijn dat er meer procureurs van eenzelfde taalrol dan toegestaan door het vereiste taalevenwicht op grond van de taalalternatie, gunstig gerangschikt zouden zijn.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Gevraagd om nadere toelichting, antwoordde de gemachtigde als volgt:

"Deze regeling wenst twee principes te respecteren van artikel 184, §2, eerste lid, tweede zin, van het Gerechtelijk Wetboek :

'*De raad van procureurs des Konings, de raad van arbeidsauditeurs en de raad van hoofdsecretarissen verkiezen hun vertegenwoordigers in het College voor een termijn van drie jaar, die hernieuwbaar is op verzoek van elk van de betrokken vertegenwoordigers en, wat de raad van procureurs des Konings en de raad van arbeidsauditeurs betreft, mits naleving van de alternatie qua taalrol.'*.

De eerste zin van artikel 184, §2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, stelt het aantal vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings vast op drie en het aantal vertegenwoordigers van de raad van de arbeidsauditeurs op één.

Rekening houdende met de taalpariteit zijn er steeds twee vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings van dezelfde taalrol. Bijvoorbeeld in jaar x zijn er 2NL PdK,1 Fr PdK en 1 Fr AA.

Bij een volgende verkiezing in het jaar x+3 bestaat de mogelijkheid dat de 2 NL PdK herkozen worden op de eerste plaats (beide gunstig gerangschikt) met evenveel stemmen en zij allebei hun mandaat wensen te hernieuwen. Gelet op de alternatie qua taalrol met de vertegenwoordiger van de raad van arbeidsauditeurs is er evenwel slechts één vacante plaats voor een NL PdK. In dat geval opteert dit ontwerp voor de oudste kandidaat."

Aan een afzonderlijke beslissingsregel voor vertegenwoordigers die hun mandaat wensen te hernieuwen, zou enkel nood zijn wanneer uit artikel 184, § 2, eerste lid, Ger.W. zou afgeleid worden dat deze ook een hernieuwing zouden kunnen bekomen zonder gunstig gerangschikt te zijn in een verkiezing. Wanneer voor hernieuwing de voorwaarde gesteld wordt dat de betrokken vertegenwoordiger opnieuw gunstig gerangschikt is in de verkiezing, bevat de laatste zin van het eerste lid van artikel 13, § 1, van het ontwerp immers reeds een voorrangsregel voor het geval van staking van stemmen. Op grond van die zin kan zelfs wanneer meerdere uittredende vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings van dezelfde taalrol hun mandaat zouden willen hernieuwen, slechts één van hen gunstig gerangschikt zijn, met name de oudste van de kandidaten. Dit hoeft dan niet herhaald te worden in het tweede lid.

Vermits de verwijzing naar de hernieuwbaarheid op verzoek in artikel 184, § 2, eerste lid, Ger.W., in de memorie van toelichting in verband gebracht werd met de verkorting van de duur van het mandaat tot drie jaar omwille van de aanzienlijke werklast die gepaard gaat met een mandaat als vertegenwoordiger binnen het College bovenop de vele verantwoordelijkheden van de betrokkenen in hun hoedanigheid van korpschef van een parket van eerste aanleg of een arbeidsauditoraat,[7] lijkt deze bepaling er vooral op gericht te zijn dat de uittredende vertegenwoordigers niet tegen hun wil verplicht kunnen worden tot een onmiddellijke hernieuwing van hun mandaat. In dat opzicht lijkt dit artikel er niet aan in de weg te staan dat een gewenste hernieuwing niet alleen van de naleving van de alternatie qua taalrol, maar ook van het opnieuw gunstig gerangschikt zijn in de verkiezing, afhankelijk gemaakt wordt.[8]

[7] *Parl.St.* Kamer 2022-23, nr. 55-2978/1, 16.

[8] Gelet op de in artikel 3, § 2, vierde lid, van het ontwerp gegeven invulling aan de taalalternatie voor de vertegenwoordiger van de raad van arbeidsauditeurs, kan diens mandaat *de facto* nooit hernieuwd worden voor een tweede opeenvolgende termijn.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

De tweede zin van het tweede lid van artikel 13, § 1, van het ontwerp is dan ook overbodig als voorrangsregel, maar het eerste deel daarvan over het gunstig gerangschikt zijn dient wel geïntegreerd te worden in het tweede deel van de eerste zin van dat lid als een tweede voorwaarde waaronder de hernieuwing enkel kan worden toegestaan.

17. Aan het einde van de eerste zin van artikel 13, § 2, eerste lid, van het ontwerp dient te worden gepreciseerd dat het gaat om de einddatum van de mandaten van de zittende vertegenwoordigers.

Artikel 15

18. In de inleidende zin van artikel 15 van het ontwerp dient te worden gepreciseerd dat het gaat om de eerstvolgende verkiezingen na de inwerkingtreding van het te nemen besluit.

*

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

1. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention du demandeur de l'avis sur le fait que la dissolution des Chambres législatives emporte que, depuis cette date et jusqu'à ce que, à la suite de l'élection de la Chambre des représentants, le Roi nomme un nouveau gouvernement, le gouvernement ne dispose plus de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet d'élaborer un nouveau régime pour la procédure d'élection des membres élus du Collège du ministère public (ci-après : Collège). Ce régime se substitue à celui inscrit dans l'arrêté royal du 21 juillet 2014 'fixant les modalités de l'élection des représentants du Conseil des procureurs du Roi et du Conseil des auditeurs du travail au sein du Collège du ministère public visé à l'article 184, § 1er, du Code judiciaire', qui est abrogé. Le nouveau régime tient compte du fait que, depuis la modification de l'article 184 du Code judiciaire par la loi du 26 décembre 2022 [1], deux membres du conseil des secrétaires en chef siègent également au Collège. L'intention est que les élections se déroulent désormais de manière électronique.

3. Le fondement juridique du projet est procuré par l'article 184, §§ 2, alinéa 1er, quatrième phrase, alinéa 8, première phrase, et 3, alinéa 2, visé dans le préambule, du Code judiciaire (C. jud.).

FORMALITÉS

4. Le projet fait référence dans le préambule à un avis de l'Autorité de protection des données de date indéterminée. Si l'avis demandé, mais pas encore donné, devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État [2], les dispositions modifiées ou ajoutées devraient être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

[1] Voir l'article 11 de la loi du 26 décembre 2022 'portant des dispositions diverses en matière d'organisation judiciaire II'.

[2] À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

5. En vertu de l'article 32, alinéa 3, 2°, de la loi du 22 mai 2003 'portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral', les projets d'arrêté royal qui sont directement ou indirectement de nature à influencer les recettes ou à entraîner des dépenses nouvelles sont soumis à l'accord préalable du ministre du Budget.

Par « dépenses nouvelles », on entend des dépenses qui sont entraînées par les dispositions de l'arrêté en projet (et qui ne seraient donc pas engagées sans celui-ci). Peu importe à cet égard qu'elles soient financées ou non dans les limites des crédits existants. En conséquence, l'accord budgétaire doit encore être demandé.

EXAMEN DU TEXTE

Article 1er

6. Les articles 2, 7 et 13, § 2, alinéa 3, ainsi que l'intitulé du chapitre 3 font mention des « conseils ». Or, l'article 1er ne contient aucune définition de ces conseils. Il est recommandé d'insérer une définition de ces conseils, ce qui permettra ensuite de simplifier la définition de « mandat de représentant » figurant à l'article 1er, 2°.

Article 2

7. Dans le texte français de l'article 2 du projet, il y a lieu d'écrire « au sein » au lieu de « du sein ».

Articles 3 à 5

8.1. L'article 3, § 2, alinéa 5, du projet détermine quelles données figurent dans les listes respectives des candidats éligibles.

Cette disposition pourvoit ainsi à l'exécution de l'article 184, § 3, alinéa 2, C. jud., qui habilite le Roi à déterminer les données qui figurent dans la liste des électeurs et candidats.

8.2. Contrairement à l'article 3 du projet en ce qui concerne la liste des candidats, l'article 4 du projet ne mentionne pas les données des électeurs qui sont inscrites dans la liste des électeurs.

Interrogé à ce sujet, le délégué a donné l'explication suivante :

> « Aangezien de lijst van kiezers niet identiek is aan de lijst van kandidaten, lijkt het inderdaad aangewezen om ook bepaalde gegevens te vermelden op de lijst van de kiezers. Er wordt voorgesteld om artikel 4 aan te vullen met een lid luidende: '*De lijst van de kiezende leden vermeldt voor elke magistraat of hoofdsecretaris de naam, de voornaam, de geboortedatum, de hoedanigheid, de taalrol waartoe hij behoort'* ».

Il serait ainsi donné exécution à l'habilitation prévue à l'article 184, § 3, alinéa 2, C. jud. pour la liste des électeurs également.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

8.3. Il résulte de l'article 5, alinéa 1er, du projet que le jour de l'établissement des listes des candidats et des électeurs, le président du Collège adresse à chaque membre en fonction du conseil des procureurs du Roi, du conseil des auditeurs du travail et du conseil des secrétaires en chef les listes du conseil auquel il appartient.

L'article 184, § 3, alinéa 3, C. jud. dispose toutefois que les listes et les données qui y figurent peuvent être consultées exclusivement par le Collège et le service d'appui près du Collège. En vertu de l'article 5 du projet, ces listes sont adressées à tous les électeurs et sont dont plus largement diffusées que ne le prescrit, à strictement parler, l'article 184, § 3, alinéa 3, C. jud.

L'article 184, § 3, alinéa 3, C. jud. doit toutefois être lu en combinaison avec la publicité de l'administration et de l'organisation judiciaire nécessaire à un état de droit démocratique, comme cela ressort notamment des articles 32, 148 et 149 de la Constitution. À tout le moins, les données qui figurent dans les listes visées mais qui, conformément aux règles constitutionnelles et légales et aux principes pertinents, sont publiées au Moniteur belge ne peuvent pas être réputées relever des données pouvant être consultées exclusivement par le Collège et le service d'appui près du Collège.

En outre, l'article 184, § 3, alinéa 3, C. jud. doit être lu à la lumière des autres dispositions de l'article 184, C. jud. Plus précisément, l'article 184, § 2, alinéa 1er, C. jud. prévoit que les membres du conseil des procureurs, du conseil des auditeurs du travail et du conseil des secrétaires en chef élisent leurs représentants au sein du Collège du ministère public. Dès lors que la loi prescrit une telle élection, il va de soi que les électeurs reçoivent les informations sur les candidats leur permettant de faire un choix mûrement réfléchi, conformément aux dispositions légales.

8.4. Eu égard à ce qui précède, l'article 3, § 2, alinéa 5, en projet, et l'ajout proposé de l'article 4 du projet, combiné avec l'article 5 du projet, ne soulèvent pas d'objection.

Article 3

9. Aux alinéas 2 et 3 de l'article 3, § 1er, du projet, le texte néerlandais fait état de « voorzienbaar […] op grond van de toepasselijke wetgeving » alors que le texte français utilise les mots « légalement prévisible ».

Il est recommandé de mieux harmoniser les deux versions linguistiques sur ce point, par exemple en écrivant dans le texte français « prévisible sur la base de la législation applicable », comme le propose le délégué.

10. L'article 3, § 2, alinéa 5, du projet dispose que la liste des candidats mentionne pour chaque magistrat la date du terme du mandat du chef de corps ainsi que son caractère renouvelable ou non.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Selon l'article 3, § 1er, alinéa 1er, premier tiret, du projet, la liste des membres éligibles du conseil des procureurs du Roi comprend les membres du conseil, tels que visés à l'article 150*bis*, alinéa 1er, du Code judiciaire. Un procureur du Roi adjoint de Bruxelles fait également partie de ce conseil. En vertu de l'article 3, § 1er, alinéa 2, deuxième tiret, du projet, la liste des membres éligibles du conseil des auditeurs du travail comprend les membres du conseil, tels que visés à l'article 152*bis*, alinéa 1er, du Code judiciaire. Un auditeur du travail adjoint de Bruxelles fait également partie de ce conseil.

Le procureur du Roi adjoint et l'auditeur du travail adjoint de Bruxelles ne sont pas titulaires d'un mandat de chef de corps au sens de l'article 58*bis*, 2°, du Code judiciaire, mais bien d'un mandat adjoint au sens de l'article 58*bis*, 3°, du Code judiciaire. En conséquence, la mention figurant à l'article 3, § 2, alinéa 5, du projet n'est pas complète.

Le délégué propose de remplacer les mots « la date du terme du mandat de chef de corps ou de secrétaire en chef en cours, ainsi que son caractère renouvelable ou non » par les mots « la date du terme de leur mandat en cours ainsi que son caractère renouvelable ou non ».

Cette adaptation permet en effet de mentionner tous les magistrats concernés, y compris le procureur du Roi adjoint et l'auditeur du travail adjoint de Bruxelles concernés ainsi que les secrétaires en chef, de sorte qu'on peut se rallier à cette proposition.

Article 6

11. Selon le texte néerlandais de l'article 6, alinéa 1er, du projet, « moeten de bezwaren op straffe van onontvankelijkheid per e-mail worden bezorgd binnen zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de verzendingsdatum van de lijst, die volgens artikel 5 van het ontwerp per e-mail met vraag om leesbevestiging zal worden verzonden ». Selon l'alinéa 4, « zij die een bezwaar hebben ingediend, worden per e-mail op de hoogte gebracht van zijn beslissing binnen zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de verzendingsdatum van het bezwaar ».

Alors que la mention « vanaf de verzendingsdatum » dans le texte néerlandais donne l'impression que le jour de l'envoi est comptabilisé dans le délai, il ressort du texte français du projet, qui mentionne « les sept jours calendriers qui suivent la date d'envoi », que le délai ne commence à courir que le lendemain du jour de l'év1énement qui y donne cours. Cela devrait ressortir également du texte néerlandais.

En outre, dès lors que la notification fait courir le délai de réclamation ou de décision, il ne faut pas utiliser la date de l'envoi comme date de l'événement qui y donne cours, mais plutôt celle de la réception de la notification par le destinataire à son adresse e-mail, quand cette date peut être fixée de manière certaine [3]. Pour une notification par voie électronique qui ne permet pas de déterminer avec certitude le moment de la délivrance du message à l'adresse e-mail,

[3] Comparer avec l'article 53*bis*, § 2, du Code judiciaire, tel que ce paragraphe sera ajouté lors de l'entrée en vigueur de l'article 24 de la loi du 28 mars 2024 'portant dispositions en matière de digitalisation de la justice et dispositions diverses Ibis'.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

on peut procéder de la même manière que celle prévue (dans le futur paragraphe 1er de) l'article 53*bis* du Code judiciaire pour une notification par pli simple [4-5].

Article 9

12. L'article 9, alinéa 4, du projet dispose que le vote est secret.

Selon l'article 8, alinéa 2, du projet, la notification du bulletin de vote électronique aux électeurs comprend toutefois l'adresse e-mail à laquelle le vote doit être envoyé. En prévoyant un vote par courrier électronique, le vote n'est pas secret, du moins en ce qui concerne le bureau de dépouillement. Cela ressort en outre du fait que l'article 11, alinéa 2, du projet dispose que, lorsque des témoins sont présents pendant le dépouillement, les expéditeurs des votes exprimés et les données pouvant conduire à leur identification sont préalablement anonymisées par le bureau de dépouillement.

Il a été demandé au délégué pourquoi un tel système de vote est utilisé lorsque le vote est réputé secret, conformément à l'article 9, alinéa 4, du projet. Le délégué a répondu en ces termes :

> « Artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt geenszins dat de stemming principieel geheim dient te zijn. Niettemin wordt in het ontwerp voor een geheime stemming geopteerd in zoverre de verkiezing per mail te organiseren dit toelaat. Om die reden, bepaalt artikel 10, tweede lid, van het ontwerp dat enkel de leden van het stemopnemingsbureau kunnen toegang hebben tot het e-mailadres bedoeld in artikel 8, tweede lid, van het ontwerp en zij tot geheimhouding verplicht zijn. Het gebruik van het woord '*kunnen*' impliceert ook dat indien de stemming per mail het toelaat volledig geheim te gebeuren dit mogelijk is.
>
> Het mandaat van de huidige leden van de raad van procureurs des Konings en de raad van arbeidsauditeurs eindigt op 17 november 2024. De verkiezingsprocedure (in dit ontwerp gebracht naar minstens acht weken vóór het beëindigen van het mandaat van de huidige leden) dient tijdig aangevat te kunnen worden. Bovendien voerde de wet van 26 december 2022 een verplichte vertegenwoordiging van de raad van hoofdsecretarissen binnen het College in, dewelke eveneens tijdig dienen verkozen te worden. Dit is ook de reden waarom de datum van inwerkingtreding bepaald is op 1 september 2024. Het tijdselement maakt het niet mogelijk om op dergelijke korte termijn nog een beroep te doen op een externe firma om een informaticasysteem voor de stemming te ontwikkelen en te operationaliseren zoals dat bij de Hoge Raad voor de Justitie het geval is. Zoals hierboven ook reeds werd aangehaald is, gelet op het beperkter aantal kiezers en kandidaten dan bij de Hoge Raad en de Adviesraad van de magistratuur, de verwerking van de resultaten beperkter zodat een minder uitgebreid systeem gerechtvaardigd lijkt ».

[4] Comparer avec l'avis C.E. n° 76.725/16 du 10 juillet 2024 sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 13 juin 1999 déterminant la procédure d'élection des membres du Conseil consultatif de la magistrature', observation 8.

[5] Les auteurs du projet devront, le cas échéant, vérifier si le calendrier envisagé à l'article 8 du projet reste réalisable à la lumière des adaptations requises du point de départ des délais à l'article 6 du projet.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Le délégué confirme ainsi que le vote n'est secret que dans la mesure où l'élection organisée par courrier électronique le permet.

Étant donné que la disposition procurant un fondement juridique du Code judiciaire ne prescrit pas un vote secret, il revient aux auteurs du projet d'opter pour ce procédé.

L'arrêté en projet doit cependant être cohérent. Compte tenu de l'intention des auteurs précisée par le délégué, cette cohérence peut être assurée en alignant la prescription relative au secret du vote prévue à l'alinéa 4 de l'article 9 du projet sur la manière dont le vote sera effectivement organisé.

Si les auteurs optent néanmoins pour un vote effectivement secret, on peut relever qu'il ressort notamment de l'exemple du règlement des élections des membres-magistrats du Conseil supérieur de la Justice qu'il existe des systèmes électroniques de vote permettant de maintenir le vote de l'électeur secret et d'assurer l'impossibilité de reconstituer l'ordre des bulletins de vote de même que celui des électeurs dans l'urne électronique [6].

13. Conformément à l'article 9, alinéa 1er, du projet, chaque électeur dispose d'autant de voix qu'il y a de mandats de représentant à attribuer au sein de son conseil, quel que soit le rôle linguistique auquel l'électeur appartient.

Il a été demandé au délégué si les électeurs doivent à cet égard respecter les alternances linguistiques visées à l'article 3, § 2, alinéas 3 et 4, du projet, et à l'article 184, § 2, alinéa 2, dernière phrase, du Code judiciaire, ou s'ils peuvent voter librement pour les différents rôles linguistiques (et donc par exemple aussi voter pour trois membres francophones ou trois membres néerlandophones du conseil des procureurs du Roi). Le délégué a répondu en ces termes :

> « De keuze is inderdaad vrij om te stemmen over de verschillende taalrollen heen. Temeer omdat de wet ook maar toelaat dat er slechts één vertegenwoordiger van de raad van arbeidsauditeurs wordt aangewezen. Artikel 184 van het Gerechtelijk Wetboek en dit ontwerp garanderen de taalpariteit van de vertegenwoordiging van de verschillende raden binnen het College zodat er geen gevaar is om over de taalrollen te stemmen ».

On n'aperçoit pas clairement comment ce procédé garantit qu'un nombre suffisant de représentants francophones et néerlandophones soient élus pour satisfaire aux exigences imposées à l'article 184 du Code judiciaire en matière de rôle linguistique des représentants.

À tout le moins, les électeurs semblent devoir être clairement informés sur le bulletin de vote de la répartition des mandats entre les rôles linguistiques qui s'appliquera pour la période concernée, afin qu'ils soient par exemple conscients que leur voix est perdue en réalité s'ils votaient pour un auditeur du travail appartenant au rôle linguistique dont ce n'est pas le tour dans l'alternance linguistique.

[6] Voir l'article 19/6 de l'arrêté royal du 15 février 1999 'déterminant la procédure d'élection des membres-magistrats du Conseil supérieur de la Justice'.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

14. Dans le texte néerlandais de l'article 9, alinéa 2, du projet, on remplacera chaque fois le mot « binnen » par le mot « van ».

Article 13

15. L'article 13, § 2, alinéa 3, du projet dispose que la liste des successeurs est conservée par le service d'appui et est communiquée au président du Collège et aux présidents des trois conseils.

L'article 184, § 2, alinéa 8, du Code judiciaire dispose toutefois que les données à caractère personnel des successeurs sont conservées par le Collège pendant une période de trois ans, de sorte qu'il pourrait s'en déduire que les données à caractère personnel des successeurs ne peuvent être conservées que par le Collège.

Dans la mesure où la liste visée à l'article 13, § 2, alinéa 3, du projet contient au maximum les données qui recoupent celles dont il est question aux points 8.1 et 8.2, la disposition n'appelle aucune objection pour les raisons évoquées au point 8.3.

16. En vertu de l'article 13, § 1er, alinéa 2, du projet, le renouvellement d'un mandat n'est possible qu'à la demande du représentant concerné et ne peut être accordé qu'à condition que l'équilibre linguistique requis sur la base de l'alternance linguistique soit respecté et, comme il ressort de la suite de l'alinéa, à condition que le représentant concerné soit classé en rang utile dans le vote.

La deuxième phrase de cet alinéa précise ce qu'il y a lieu de faire en cas de parité des suffrages entre deux procureurs du Roi du même rôle linguistique classés en rang utile qui souhaitent le renouvellement de leur mandat. On n'aperçoit pas clairement quand cette phrase peut avoir un effet utile, étant donné qu'en tout état de cause il ne pourrait y avoir plus de procureurs d'un même rôle linguistique classés en rang utile que ne l'autorise l'équilibre linguistique requis sur la base de l'alternance linguistique.

Invité à apporter des précisions, le délégué a répondu ce qui suit :

« Deze regeling wenst twee principes te respecteren van artikel 184, §2, eerste lid, tweede zin, van het Gerechtelijk Wetboek :

> '*De raad van procureurs des Konings, de raad van arbeidsauditeurs en de raad van hoofdsecretarissen verkiezen hun vertegenwoordigers in het College voor een termijn van drie jaar, die hernieuwbaar is op verzoek van elk van de betrokken vertegenwoordigers en, wat de raad van procureurs des Konings en de raad van arbeidsauditeurs betreft, mits naleving van de alternatie qua taalrol.'.*

De eerste zin van artikel 184, §2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, stelt het aantal vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings vast op drie en het aantal vertegenwoordigers van de raad van de arbeidsauditeurs op één.

Rekening houdende met de taalpariteit zijn er steeds twee vertegenwoordigers van de raad van procureurs des Konings van dezelfde taalrol. Bijvoorbeeld in jaar x zijn er 2NL PdK,1 Fr PdK en 1 Fr AA.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Bij een volgende verkiezing in het jaar x+3 bestaat de mogelijkheid dat de 2 NL PdK herkozen worden op de eerste plaats (beide gunstig gerangschikt) met evenveel stemmen en zij allebei hun mandaat wensen te hernieuwen. Gelet op de alternatie qua taalrol met de vertegenwoordiger van de raad van arbeidsauditeurs is er evenwel slechts één vacante plaats voor een NL PdK. In dat geval opteert dit ontwerp voor de oudste kandidaat ».

Une règle de décision distincte pour les représentants qui souhaitent renouveler leur mandat ne serait nécessaire que s'il se déduisait de l'article 184, § 2, alinéa 1er, du Code judiciaire que ceux-ci obtiendraient également un renouvellement sans être classés en rang utile à une élection. Si le renouvellement est subordonné à la condition que le représentant concerné soit à nouveau classé en rang utile à l'élection, la dernière phrase de l'alinéa 1er de l'article 13, § 1er, du projet, contient en effet déjà une règle de priorité en cas de parité des suffrages. Sur le fondement de cette phrase, même lorsque plusieurs représentants sortants du conseil des procureurs du Roi du même rôle linguistique souhaitent le renouvellement de leur mandat, seul l'un d'eux peut être classé en rang utile, à savoir le plus âgé des candidats. Il n'est donc pas nécessaire de le répéter à l'alinéa 2.

Dès lors que l'exposé des motifs a mis la référence au renouvellement sur demande, prévu à l'article 184, § 2, alinéa 1er, du Code judiciaire, en rapport avec la réduction de la durée du mandat à trois ans en raison de la charge de travail considérable qui va de pair avec un mandat de représentant au sein du Collège, outre les nombreuses responsabilités en qualité de chef de corps d'un parquet de première instance ou d'un auditorat du travail [7], cette disposition vise surtout, semble-t-il, à ce que les représentants sortants ne puissent pas être obligés de renouveler immédiatement leur mandat contre leur gré. Dans cette optique, cet article ne semble pas faire obstacle à ce qu'un renouvellement souhaité soit subordonné non seulement au respect de l'alternance en matière de rôle linguistique, mais également à un nouveau classement en rang utile à l'élection [8].

La deuxième phrase de l'alinéa 2 de l'article 13, § 1er, du projet est dès lors superflue en tant que règle de priorité, mais sa première partie, consacrée au classement en rang utile, doit quant à elle être intégrée dans la deuxième partie de la première phrase de cet alinéa en tant que deuxième condition à laquelle le renouvellement peut être autorisé.

17. À la fin de la première phrase de l'article 13, § 2, alinéa 1er, du projet, on précisera qu'il s'agit de la date d'expiration des mandats des représentants en exercice.

[7] *Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, n°55-2978/1, p. 16.

[8] Compte tenu de la définition donnée de l'alternance linguistique pour le représentant du conseil des auditeurs du travail à l'article 3, § 2, alinéa 4, du projet, son mandat ne peut *de facto* jamais être renouvelé pour un deuxième terme consécutif.

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡

Article 15

18. Dans la phrase introductive de l'article 15 du projet, il convient de préciser qu'il s'agit des prochaines élections suivant l'entrée en vigueur de l'arrêté envisagé.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Ilse ANNÉ Marnix VAN DAMME

‡LW-AIIYIFBAB-HGJDBVT‡